

Poldermolen de Hilmahuister

De Hilmahuistermolen of kortweg de Hilmahuister is een poldermolen ten zuiden van het dorp Visvliet nog net in de Provincie Groningen, vrijwel op de grens met Friesland. De molen werd in 1868 gebouwd en staat pal ten noorden van de spoorlijn Groningen-Leeuwarden en ten zuiden van de Lauwers.

De Hilmahuister, met op de (foto)achtergrond de spoordijk van het spoor Groningen – Leeuwarden, drijft een stalen vijzel (waterschroef) aan, waarmee water uit de Hilmahuistermolenpolder naar de Lauwers wordt afgevoerd.

Deze molen is een achtkante grondzeiler met roeden van 17,5 meter.

In 1868 werd de Hilmahuistermolenpolder opgericht, een gebied van ongeveer 231 hectare. De Hilmahuistermolen werd gebouwd om de polder te bemalen. De polder en de molen zijn genoemd naar het Hilmahuis, een kloosterboerderij van het Gerkesklooster in de 14^e eeuw.

De molen is door de jaren heen verschillende keren onder handen genomen, waarbij meerdere malen door molenmaker Holman uit Stroobos.

Steeds meer houten onderdelen van de molen werden vervangen door ijzeren exemplaren, zoals de roeden van het wiekenkruis in 1904 en de bovenas, waaraan het wiekenkruis is bevestigd, in 1910.

In 1914 werd op beide roeden zelfzwichting toegepast: de wieken werden voorzien van kantelbare kleppen die hun stand aanpassen aan de windkracht.

In 1956 kreeg de molen een motor, zodat het de polder ook bij windstilte zou kunnen bemalen. Hiervoor had het waterschap een vergunning moeten aanvragen, maar deze is pas twee jaar na plaatsing aangevraagd. Na en bezoek van een technische commissie werd de vergunning verleend op voorwaarde dat er aanpassingen zouden worden gedaan met het oog op brandgevaar (een kap over de motor, de brandstofopslag ver buiten de molen). Ook moest windbemaling mogelijk blijven, hoewel dat in de praktijk langere tijd niet meer werd toegepast.

Tijdens een storm op 13 november 1972 raakte de molen zwaar beschadigd, waardoor herstel noodzakelijk was.

Vanaf 1975 werd de molen ingrijpend gerestaureerd door de firma Alserda. Het rietdek van romp en kap werd vernieuwd, de houten vijzel werd vervangen door een nieuwe stalen vijzel en er werd een nieuw wiekenkruis met zelfzwichting geplaatst.

De restauratie duurde drie jaar en kostte 145.000,00 gulden.

In 2004 werd de motor verwijderd. De vijzel kon vanaf dat moment dus alleen weer op windkracht worden aangedreven.

In 2010 werden alle houten kleppen vervangen door aluminium kleppen.

Tot 1964 heeft de Hilmahuistermolen met een beroepsmolenaar de polder bemaald. Met de komst van een elektrisch gemaal was de molen niet meer nodig voor het bemalen, maar de Hilmahuistermolen is nog steeds maalvaardig en kan worden ingezet in geval van nood.

De molen, sinds 1 januari 2016 in eigendom van Stichting de Groninger Poldermolens, is op afspraak te bezoeken.

Het is de enige molen van de Stichting die buiten het beheergebied van waterschap Noorderzijlvest valt. De Hilmahuister poldermolen ligt in het beheergebied van Wetterskip Fryslân.

